

De Rassenlijst Bomen komt tot stand onder verantwoordelijkheid van de **Raad voor plantenrassen**. De lijst is afgestemd op de EU-bosbouwrichtlijn met betrekking tot het verhandelen van bosbouwkundig teeltmateriaal. Alle lidstaten van de EU zijn verplicht een rassenlijst op te stellen. Deze richtlijn is in Nederland uitgewerkt in de Zaaizaad- en plantgoedwet en heeft daarmee een **wettelijke basis**.

Opstanden kunnen worden aangemeld voor opname in de Rassenlijst. Het aanvraagformulier is te vinden op de website. Per categorie zijn de minimumeisen voor toelating aangegeven.

Raadvoorplantenrassen

Bezoekadres:
Sotaweg 22, 2371 GD Roelofarendsveen

Postadres:
Postbus 14, 2370 AA Roelofarendsveen

Voor de meest recente versie van de Rassenlijst Bomen kijk op

www.rassenlijstbomen.nl

Kies het juiste plantmateriaal met de

10^e

Rassenlijst Bomen

www.rassenlijstbomen.nl

10^e Rassenlijst Bomen

Lijst van aanbevolen rassen en herkomsten voor gebruik in bos, natuur en landschap

De Rassenlijst Bomen is een **hulpmiddel** bij de aanleg van bos en landschappelijke beplantingen. Juist voor deze aanplant is het belangrijk om een goede kwaliteit te gebruiken, omdat de groei van bomen een zaak van lange adem is. Een **juiste herkomst** draagt bij aan de houtopbrengst en biodiversiteitswaarde en ook aan de veerkracht van het bos ten tijde van klimaatverandering.

De lijst biedt veel informatie over de **genetische kwaliteit** van bomen, de **kwaliteitsborging** van uitgangsmateriaal (rassen en opstanden) en **autochtone herkomsten**.

Per soort wordt een beschrijving gegeven van gebruikstoepassingen, groeiplaats & mogelijke ziekten of plagen. Daaronder staan de aanbevolen herkomsten en rassen met gegevens van de opstand, ligging en grootte. Ook wordt de eigenaar vermeld bij wie informatie verkregen kan worden over toestemming voor zaadoogst.

De **herkomst** geeft aan van welke groeiplaats (opstand) de zaden zijn geoogst. De Rassenlijst Bomen bevat voor alle bekende bosbouwsoorten, die gebruikt worden voor de houtteelt, herkomsten die specifiek geselecteerd zijn op groeicapaciteit en houtkwaliteit. Daarnaast zijn **autochtone herkomsten** opgenomen geschikt voor beplantingen met een overwegend **ecologisch doel**, zoals natuurontwikkeling of natuurherstel. Gebruik van autochtoon, lokaal materiaal draagt bij aan het behoud van genetische diversiteit van bomen en struiken, waaronder zeldzame soorten zoals wilde gagel, wilde appel, zwarte populier en fladderiep.

Uitgangsmateriaal in de Rassenlijst is ingedeeld in vier **kwaliteitscategorieën**:

- ☛ **'Van bekende origine'**. In Nederland is deze categorie gereserveerd voor **autochtone** opstanden. Dit teeltmateriaal is geschikt voor beplantingen met een (overwegend) ecologische doelstelling.
- ☛ **'Geselecteerd'**. Teeltmateriaal uit deze categorie is verzameld uit opstanden die op uiterlijk (fenotype) zijn geselecteerd aan de hand van bosbouwkundige criteria, zoals stamrechtheid, spilkwaliteit, betakking en verdere groei- en gezondheidsaspecten.
- ☛ **'Gekeurd'**. Deze categorie bestaat uit bomen die individueel zijn beoordeeld volgens bovenstaande bosbouwkundige criteria. Bovendien zijn die bomen konaal (dus vegetatief) vermeerderd ten behoeve van de teelt (bijvoorbeeld populier) of aanleg van zaadgaarden.
- ☛ **'Getest'**. Voor de categorie 'getest' moeten nakomelingen van de verschillende ouderopstanden of zaadgaarden in speciaal aangelegde proefvelden met elkaar zijn vergeleken. Ditzelfde geldt voor klonen (bijvoorbeeld van populier). Slechts die ouderopstanden, zaadgaarden en klonen die op deze wijze hun meerwaarde hebben bewezen, worden opgenomen in deze categorie. Belangrijke beoordelingscriteria, naast de houtteeltkundige kwaliteit, zijn het **tijdstip van uitlopen** en hiermee samenhangende kans op vorstschade in het voorjaar en het **slagingspercentage** na aanleg. Deze twee criteria bepalen in hoge mate de **aangepastheid van het teeltmateriaal aan het Nederlandse klimaat**.